

Numero: 1/2012
Laatija(t): TS/TPO/PM
Hyväksyjä: PM

Versio: 1
Ylläpitäjä: TS
Jakelu: PEL

Päivämäärä: 10.5.2012
Noudatetaan alkaen: 10.5.2012
Voimassaoloaika: Toistaiseksi

AUTOMAATTISEN PALOILMOITTIMEN VIKA- JA HÄIRIÖTILANTEET SEKÄ IRTIKYTKENNÄT

Automaattinen paloilmoitin

Automaattinen paloilmoitin on laitteisto, joka antaa automaattisesti ja välittömästi ilmoituksen alkavasta palosta ja laitteiston toimintavalmiutta vaarantavista vioista sekä paikallisesti että hätäkeskukseen.

Pelastuslain 12 §:n mukaan rakennuksen omistaja, haltija ja toiminnanharjoittaja osaltaan vastaavat, että mm. rakennusten yleisiä tiloja ja koko rakennusta palvelevat lakisääteiset tai viranomais määräykseen perustuvat palonilmaisujärjestelmät pidetään toimintakunnossa. Vastaava velvollisuus koskee huoneiston haltijaa hallinnassaan olevien tilojen osalta.

Automaattisen paloilmoittimen tai hätäkeskusyhteyden vikaantuessa edellä todetun tahon tulee välittömästi ryhtyä tilanteen edellyttämiin toimenpiteisiin.

Ne toimenpiteet, joihin kiinteistössä on ryhdyttävä paloilmoittimen ollessa osittain tai kokonaan toimintakyvytön, on esitettävä paloilmoitinkiinteistön pelastussuunnitelmassa ja paloilmoittimen kunnossapito-ohjelmassa.

Linjavikavalvonnan järjestäminen

Hätäkeskukset lopettivat 31.12.2009 automaattisten paloilmoittimien hätäkeskusyhteyden linjavikojen valvonnan. Linjavikavalvonta jäi kokonaan paloilmoitinkiinteistön vastuulle. Vuoden 2010 alusta alkaen linjavikavalvonta on tapahtunut paloilmoitinkiinteistön ja teleoperaattorin välisen sopimuksen mukaisesti.

Paloilmoitinkiinteistöltä edellytettävät toimenpiteet

Paloilmoitinkiinteistön tulee tarkastaa teleoperaattorin tai muun paloilmoitinjärjestelmän ylläpitäjän kanssa tekemänsä sopimus linjavikavalvonnan järjestämiseksi. Sopimuksen tulee sisältää vähintään seuraavat asiat:

- ilmoituksensiirtoyhteyden toimintavarmuuden valvonta,
- yhteysvian valvonta,
- yhteysviasta tiedottaminen,
- rakennuksen turvallisuudesta vastaavan henkilön ja hänen varahenkilönsä yhteystiedot,
- häiriötilanteessa tarvittavat toimenpiteet.

Osoite	Puhelin	Telefax	Sähköposti
Satakunnankatu 16 33100 TAMPERE	vaihde 03-565 612	03-5656 2099	aluepelastuslaitos@tampere.fi

Paloilmoitinkiinteistön tulisi sopimuksessa erityisesti kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

- siirtoyhteyden vikavalvonnan tulee olla jatkuvaa ja
- teleoperaattorilla tai vastaavalla on yhteysviasta välitön ilmoitus- ja tiedottamisvelvollisuus paloilmoitinkiinteistön turvallisuudesta vastaavalle henkilölle. Ilmoituksen perillemeno tulee olla varmistettu (esim. pelkkä tekstiviesti ei ole riittävä).

Palveluntarjoajana suositellaan käytettäväksi Finanssialan Keskusliiton luetteloimaa hälytyskeskusta (www.vahingontorjunta.fi).

Palovartioidin järjestäminen linjavikatapauksessa

Ilmoituksensiiirtoyhteyden vikaantuessa, mutta paloilmottimen toimiessa muutoin normaalisti, riittää korvaavana toimenpiteenä palovartioidin järjestäminen siten, että paloilmottimen hälyttäessä hälytys hätäkeskukseen voidaan tehdä viivytyksettä esimerkiksi matkapuhelimella. Poikkeusjärjestelyistä tulee olla riittävä ohjeistus kohteessa.

Yhteysvian muodostuessa pitkäkestoiseksi voidaan tarvittaessa soveltaa jäljempänä esitettäviä periaatteita pitkäkestoisten häiriötilanteiden tilapäisjärjestelyistä.

Toimenpiteet paloilmottimen vikaantuessa ja irtikytkentöjen yhteydessä

Jos normaalikäytössä olevassa rakennuksessa rakennusluvan edellyttämä automaattinen paloilmotin vikaantuu tai sen osa joudutaan kytketään irti tilapäisestikin esimerkiksi savua, pölyä, kosteutta, tärinää tms. aiheuttavan työn vuoksi erheellisten hälytysten välttämiseksi, tulee irtikytkennässä noudattaa seuraavia periaatteita:

1. Koko laitteiston irtikytkemistä hätäkeskusyhteydestä tulee välttää. Irtikytkentäaika ja –alue tulee rajoittaa niin pieneksi kuin mahdollista.
2. Ilmaisimet tulee suojata likaantumisen estämiseksi pölyisten töiden ajaksi.
3. Irtikytketyllä alueella tai sen läheisyydessä tulisi olla paloilmotuspainike, jota ei kytketä irti.
4. Irtikytkettyä aluetta tulee valvoa jatkuvasti. Valvonnan tulee kattaa koko alue eikä valvoja saa poistua alueelta irtikytkennän aikana. Valvojana voi toimia esimerkiksi kohteen oma tai urakoitsijan henkilöstö.
5. Valvojan tulee tarvittaessa suorittaa sisäinen hälytys, ryhtyä alkusammutustoimenpiteisiin, tehdä hätäilmoitus sekä opastaa palokunta kohteeseen.
6. Paloilmotinkeskuksen päiväkirjaan tai liitteenä olevalle lomakkeelle tulee kirjata tieto irtikytkentäajasta ja irtikytkennän suorittajasta.

Automaattisen paloilmittimen osittaisesta irtikytkennästä ei tarvitse ilmoittaa pelastusviranomaiselle eikä hätäkeskukseen. Irtikytkennän aikana tulee kuitenkin riittävän turvallisuuden ylläpitämiseksi noudattaa edellä mainittujen kohtien 1-5 periaatteita. Yli 12 tuntia kestävästä osittaisestakin irtikytkennästä tulee sopia erikseen pelastusviranomaisen kanssa, joka tarvittaessa määrää miten paloilmittin korvataan irtikytkennän ajaksi.

Jouduttaessa kytkemään automaattinen paloilmittin kokonaisuudessaan irti hätäkeskusyhteydestä, siitä tulee ilmoittaa hätäkeskukseen ja pelastusviranomaiselle.

Periaatteet paloilmittinsuojauksen korvaamiseksi pitkäkestoisissa häiriötilanteissa

Paloilmittimen vika- ja häiriötilanteiden sekä irtikytkentöjen aiheuttamat toimenpiteet tulisi olla määriteltynä kohteen pelastussuunnitelmassa ja paloilmittimen kunnossapito-ohjelmassa. Seuraavassa todettavat järjestelyt voidaan yleensä katsoa riittäviksi korvaaviksi toimenpiteiksi yli 12 h kestävässä häiriötilanteissa:

- 1) Hoito- ja majoitusrakennukset, erityisryhmien asuinrakennukset ja vastaavat henkilöturvallisuuskohteet
 - puutteellinen ilmaisinsuojaus on korvattu palovaroittimilla tai palovaroitinjärjestelmällä ja
 - hälytyksen kuuluminen henkilökunnalle/palovartijalle on varmistettu 24/7 ja
 - sisäinen hälytys on järjestetty sekä
 - henkilökunta ja palovartija on ohjeistettu poikkeusjärjestelyistä ja hätäilmoituksen tekemisestä.
 - Automaattisella sammutuslaitteistolla varustetussa kohteessa riittää palovaroitinsuojaus majoitushuoneissa.
- 2) Muut kohteet, joissa paloilmittin on rakennusluvan ehtona
 - rakennuksen ollessa toiminnassa ja 1-2 tuntia toiminnan päättymisen jälkeen kohdetta valvotaan jatkuvasti sekä
 - em. ajankohtien jälkeen säännöllisellä kiertovartioinnilla. Kiertovartioinnin tiheys päätetään tapauskohtaisesti kohteen riskien perusteella.
 - Vaihtoehtoisesti voidaan hyväksyä irtikytkettävälle alueelle järjestetty väliaikainen suojaus (esim. harvennettu paloilmittin), joka on yhdistetty hätäkeskukseen.
 - Henkilökunta ja palovartija tulee olla ohjeistettu poikkeusjärjestelyistä ja hätäilmoituksen tekemisestä.

Edellisten periaatteiden lisäksi pyritään mahdollisuuksien mukaan noudattamaan seuraavaa:

- irtikytkentäalueen palokellot ja painikkeet pyritään rajaamaan irtikytkennän ulkopuolelle,
- irtikytkentäalue pyritään rajaamaan omaksi palo-osastokseen,
- palovartijalla tulee olla kulkuoikeudet kaikkiin valvottaviin tiloihin.

PALOILMOITINLAITTEEN HOITAJA TÄYTTÄÄ

Kiinteistön / rakennuksen nimi	Automaattisen paloilmittimen tunnusnumero (COM-, TUS- tai muu tunnusnumero)
--------------------------------	--

Katuosoite ja postitoimipaikka

Irtikykentä alue: tarkka paikka: rakennus: _____ rakennusosa: _____ paloryhmä: _____ ilmaisimen/silmukan numero: _____ _____	Irtikykentä aika: pvm _____.____.20__ - _____.____.20__ klo ____:____ - ____:____ Irtikykennän palautus ☐ manuaalisesti ☐ automaattisesti
--	--

Irtikykennän aikainen valvonta:	Nimi	Puh.
irtikykentäalueen valvoja:	_____	_____
irtikykentäalueen varavalvoja (1):	_____	_____
irtikykentäalueen varavalvoja (2):	_____	_____

Paloilmittimen irtikykennän aikaiset turvallisuus-toimenpiteet	Huomioitu ☐ Jatkuva valvonta irtikykentäalueella on järjestetty (huomioitava kulkuoikeudet). ☐ Seinissä, katossa ja lattiassa olevat läpiviennit on tiivistetty (savu, pöly, käry, jne.). ☐ Ilmaisimet on suojattu irtikykentäalueella (savu, pöly, käry, jne). ☐ Huolehdittu ympäröivien tilojen tarkastuksesta (huomioitava kulkuoikeudet). ☐ Sammutuskalusto hankittu irtikykentäalueelle. - pikapaloposti ☐ _____ kpl - käsisammutin 43A 183BC ☐ _____ kpl - käsisammutin 27A 144BC ☐ _____ kpl ☐ Toimintaohjeet annettu onnettomuustilanteen varalle (hälytysjärjestelyt, opastus).
---	---

Pitkäkestoinen irtikykentä-tilanne(yli 12 h)	Hoitolaitos ja majoitustila ☐ Puutteellinen suojaus on korvattu palovaroittimilla. ☐ Hälytyksen kuuluvuus henkilökunnalle on varmistettu 24/7. ☐ Sisäinen hälytys on järjestetty. ☐ Henkilökunta ja palovartija on ohjeistettu poikkeusjärjestelystä ja hätäilmoituksen tekemisestä. ☐ Sammutuslaitteistolla varustetuissa majoitustiloissa on palovaroitin suojaus riittävä. Muut kohteet joissa paloilmittimen rakennusluvan ehtona ☐ Toiminnan päätyttyä järjestetty jatkuva valvonta 2 tuntia. ☐ Kiertovartiointi ____ tunnin välein järjestetty (riskien perusteella). ☐ Väliaikainen suojaus, joka on yhdistetty hätäkeskukseen.
--	---

Päiväys Päiväys _____.____.20__	Allekirjoitus
---	----------------------